

भ्रातरश्चास्य बलिनः सर्वस्त्रेषु कृतश्रमाः । गुरुवृत्तिरताः प्राज्ञा धर्मनित्या यशस्विनः ।

सम्बन्धिनश्चेन्द्रवीर्याः खनुरक्ताः प्रहारिणः । धृष्टद्युम्नः शिखण्डो च दौर्मुखिर्जनमेजयः ।

चन्द्रसेनो रुद्रसेनः कीर्त्तिवर्मा ध्रुवो धरः । वसुचन्द्रे दामचन्द्रः सिंहचन्द्रः सुतेजनः ।

द्रुपदस्य तथा पुत्रा द्रुपदस्य महास्त्रवित् । येषामर्थाय संयत्तो मत्स्यराजः सहानुजः ।

गजानीकः श्रुतानीको वीरभद्रः सुदर्शनः । श्रुतध्वजो बलानीको जयानीको जयप्रियः ।

विजयो लब्धलक्ष्य जयाश्वो रथवाहनः । चन्द्रेदयः कामरथो विराटभ्रातरः शुभाः ।

यमौ च द्रौपदेयाश्च राक्षसश्च घटोत्कचः । येषामर्थाय युध्यन्ते न तेषां विद्यते चयः ।

एते चान्येच बहवो गुणाः पाण्डुसुतस्य वै । कामं खलु जगत् सर्वं सदेवासुरमानुषं ।

सयत्नराक्षसगणं सभृतभुजगदिपं । निःशेषमस्त्रवीर्येण कुर्याता भीमफाल्गुनौ ।

चुधिष्ठिरश्च पृथिवीं निर्दहेद्दोरचक्षुषा । अप्रमेयबलः शौरिर्येषामर्थं च दंशितः ।

कथं तान् संयुगे कर्णं जेतुमुत्सहसे परान् । महानपनयस्त्वेष तव नित्यं हि सूतज ।

यस्त्वमुत्सहसे योद्धुं समरे शौरिणा सह ।

॥ सञ्जय उवाच ॥ एवमुक्तस्तु राधेयः प्रहसन् भरतर्षभ । अत्रवीच तदा कर्णो गुरुं शारदतं कृपं ।

सत्यमुक्तं त्वया ब्रह्मन् पाण्डवान् प्रति यद्वचः । एते चान्येच बहवो गुणाः पाण्डुसुतेषु वै ।

अजेयाश्च रणे पार्था देवैरपि सवासवैः । सदैत्ययक्षगन्धर्वैः पिशाचारगराक्षसैः ।

तथाऽपि पार्थान् जेष्यामि शक्त्यावासवदत्तया । ममाप्यमोघा दत्तेयं शक्तिः शक्रेण वै द्विज ।

एतया निहनिष्यामि सव्यसाचिनमाहवे । हते तु पाण्डवे कृष्णो भ्रातरश्चास्य सोदराः ।

अनर्जुना न शक्यन्ति महीं भोक्तुं कथञ्चन । तेषु सर्वेषु नष्टेषु पृथिवीयं ससागरा ।

अयत्नात् कौरवेन्द्रस्य वशे स्थास्यति गौतम । सुनीतैरिह सर्वाणि सिध्यन्ते नात्र संशयः ।

एतमर्थमहं ज्ञात्वा ततो गर्जामि गौतम । खलु वृद्धश्च विप्रश्च अकृतज्ञश्च संयुगे ।

कृतस्त्रेहश्च पार्येषु ततो मामवमन्यसे । यद्येवं वक्ष्यसे भूयो ममाप्रियमिह द्विज ।

ततस्ते खड्गमुत्क्रुष्य जिह्वां केत्स्यामि दुर्मते । यत्वापि पाण्डवान् विप्र स्तोतुमिच्छसि संयुगे ।

भीषथन् सर्वसैन्यानि कौरवेयाणि दुर्मते । अत्रापि ब्रुवतो वाक्यं यथावच्छृणु गौतम ।

दुर्योधनश्च द्रोणश्च शकुनिर्दुर्मुखो जयः । दुःशासेनो वृषसेनो मद्वराजस्त्वमेव च ।

सोमदत्तश्च भूरिश्च तथा द्रौणिर्विविशतिः । तिष्ठन्ति दंशिता यत्र सर्वे युद्धविशारदाः ।

जयेदेतावणे को हि शक्रतुल्यबलोऽथरिः । शूराश्च हि कृतास्त्राश्च बलिनः स्वर्गलिप्सवः ।

धर्मज्ञा युद्धकुशला हन्युर्युद्धे सुरानपि । एते स्थास्यन्ति सङ्ग्रामे पाण्डवानां वधार्थिनः ।

जयमाकाङ्क्षमाणस्य कौरवेयस्य दंशिताः । दैवायत्तमहं मन्ये जयं सुबलिनामपि ।

यत्र भीष्मो महाबाहुः श्रेते शरशताचितः । विकर्णश्चित्रसेनश्च बाह्योक्तश्च जयद्रथः ।

भूरिश्रवा जयशैव जलसन्धः सुदर्चिणः । शलश्च रथिनां श्रेष्ठो भगदत्तश्च वीर्यवान् ।